

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14205

Tarih : 02.10.2025

10/3167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekonomik sorunların her geçen gün büyüdüğü, enflasyonun, işsizliğin, yoksulluğun ve gelir dağılımı adaletsizliğinin artarak devam ettiği Türkiye’de emekliler başta olmak üzere emeğiyle geçinen yurttaşlar gün geçtikçe yoksullaştırılarak açlığa mahkûm edilmişlerdir. Enflasyon baskısının artarak devam ettiği günümüzde sabit gelirliler başta olmak üzere toplumun büyük bir kısmının alım gücü düşmüş, toplumun büyük bir kısmı için yaşam daha da zorlu hale gelmiştir. Enflasyonun kronikleştiği, her geçen gün gelen zamların artık takibinin bile zorlaştığı günümüzde emeklilerin ve emekçilerin geçim derdi daha da artmıştır. Son yıllarda daha da artan yoksulluğu ortadan kaldırmak, emekli ve emekçilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürebilmelerini sağlayacak gerekli tedbirlerin alınması için Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Gülistan KILIÇ KOÇYİĞİT

Kars Milletvekili

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grup Başkanvekili

Sezai TEMELLİ

Muş Milletvekili

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'deki yurttaşların önemli bir kısmı yoksulluk, geçim sıkıntısı, işsizlik, borçluluk, düşük ücret, emek sömürüsü, hayat pahalılığı, sefalet, açlık ve kronikleşmiş enflasyon gibi sorunların gölgesinde yaşamaya çalışmaktadır. Ekonomideki yanlış kararlar ve tercihler nedeniyle Türkiye'de emeğiyle geçinen yurttaşlar daha da yoksullaşırken şirketler ve bankalar kar rekoru kırmakta, gelir dağılımı adaletsizliği ve servet eşitsizlikleri artmaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın açıkladığı 2025 yılının Ocak-Haziran dönemini kapsayan araştırmanın resmi rakamlarına göre yaklaşık 20 milyon yurttaş sosyal yardımlarla yaşamını idame etmek zorunda kalmıştır. Yine aynı araştırmaya göre Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenen ve gelir aralıklarına göre değişen miktarlarda, ihtiyaç sahibi ailelere düzenli olarak maddi destek sağlayan Aile Destek Programı kapsamındaki hane sayısı 2 milyon 969 bin 483'tür. Buna göre Türkiye'deki aşırı yoksul kategorisindeki yurttaş sayısı yaklaşık 12 milyon kişiyi bulmuş durumdadır. En temel ihtiyaçlarının karşılanmasında dahi zorluk çekildiği için ailesinden alınma riski taşıyan çocuk sayısı sadece 2025 yılının Ocak-Haziran döneminde 171 bin 895'tir. Bu sayı 2024 yılının tümü için 170 bin 317'yd. Yine Aile Bakanlığı okullarda yaptığı ziyaretlerde 64 bin 158 çocuğun sosyoekonomik açıdan risk altında olduğunu tespit etmiştir. Aynı araştırmaya göre "Şartlı Eğitim ve Sağlık Yardımları" kapsamında, 2025 yılının Ocak-Haziran döneminde 2 milyon 83 bin kişiye destek ödemesi yapılmıştır. Enerji desteği kapsamında 3 milyon 4 bin hane elektrik, 669 bin hane ise doğalgaz faturasını sosyal yardımlarla ödeyebilmiştir. Öte yandan Türkiye genelinde yaklaşık 11 bin hanenin "oturulamayacak derecede eski, bakımsız ve sağlıksız" olduğu tespit edilmiştir. Çeşitli araştırmalara göre her 5 çocuktan 1'inin okula aç gittiği Türkiye'de 65 yaş üstünde 2,6 milyon insan yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında yaşamaktadır. Son üç yılda bu risk altındaki yaşlı nüfusu 1 milyondan fazla artmış durumdadır. Bizzat Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından açıklanan bu veriler bize ülkede yoksulluğun ve sosyoekonomik eşitsizliklerin vahim bir hal aldığını ortaya koymaktadır.

İktidarın uyguladığı ücret politikası da bu adaletsizliği besleyen en önemli faktörlerden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. AKP-MHP iktidarı son yıllarda özellikle enflasyonla mücadele bahanesiyle yaptığı sermaye yanlısı düzenlemelerle emekliye, asgari ücretliye, emekçiye ve memura çay kaşığıyla verdiğini kepçeyle geri almıştır. Emeğiyle geçinen yurttaşların ve emeklilerin geçim kaygısı gün geçtikçe artmaktadır. Gelineen noktada yaklaşık 4 milyon emekli 16 bin 881 liraya, 16 milyon emeklinin çok büyük bir kısmı ise açlık sınırının altında rakamlara mahkûm edilmiştir. Türk-İş tarafından açıklanan son açlık ve yoksulluk verilerine göre, 2025 yılının eylül ayı itibarıyla açlık sınırı 27 bin 970 liraya, yoksulluk sınırı 91 bin 109 liraya çıkmıştır. Bugün itibarıyla Türkiye'de asgari ücret açlık sınırının 5 bin 866 lira, en düşük emekli maaşı ise yoksulluk sınırının 11 bin 89 lira altında kalmıştır.

Türkiye'de gelir dağılımı adaletsizliği de gün geçtikçe artmaktadır. 2025 yılı itibarıyla Türkiye'deki milyoner sayısı tarihi zirveye ulaşmıştır. BDDK verilerine göre, hesaplarında 1 milyon TL ve üzerinde parası olan kişi sayısı temmuz ayında 2 milyon 367 bin 312'ye çıkarken, milyonerlerin toplam servetleri 17 trilyon lirayı geçmiştir. Bunun yanı sıra İngiliz gayrimenkul danışmanlık şirketi Knight Frank'ın yayımladığı *2025 Servet Raporu*'na göre, Türkiye'de 10 milyon doların üzerinde servete sahip kişi sayısı 6 bin 138'e ulaşmıştır.

2022 yılında Türkiye’de 30 milyon doların üzerinde servete sahip kişi sayısı 1.761 iken 2023’te bu rakam 1.932’ye çıkmıştır.

Tüm bu verilerden de görüldüğü üzere AKP döneminde uygulanan yanlış politikalar nedeniyle emeğiyle geçinen yurttaşlar daha da yoksullaşırken şirketler kar rekorları kırmaya devam etmektedir. Özellikle son yıllarda servet eşitsizlikleri daha da artmış ve gelir dağılımı daha da bozulmuş durumdadır. Artan hayat pahalılığı, enflasyon ve düşen alım gücü nedeniyle emeğiyle geçinen on milyonlarca yurttaş için gıda ve barınma gibi asgari yaşam zorunluluklarını dahi yerine getirebilmek her geçen gün daha da zorlu hale gelmiştir. Buna karşılık iktidar bu sorunları çözmek ve yoksullukla mücadele etmek yerine yoksulluğu sürdürebilir hale getirmektedir. Bu nedenle artan yoksulluk, gelir dağılımı adaletsizliği ve servet eşitsizliklerinin nedenlerinin araştırılarak çözüm yollarının ortaya çıkarılması için gerekli çalışmaları yapacak bir araştırma komisyonu gerekmektedir.